

Zaaknr. : 17.ZK07764/18.B0031

Kenmerk : 17IT035141

Barcode :

Aanvraag uitvoeringskrediet aanpassen watersysteem en -kering bij Waalwijk

Doel van de notitie: Besluitvorming door Algemeen bestuur over Aanvraag uitvoeringskrediet Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk (AWW)

Samenvatting:

De directe aanleiding voor dit project vormt het voornemen van de werkgroep Westelijke Langstraat om het peil in het Zuiderafvoerkanaal (ZAK) te verhogen. Aan het waterschap is destijds (2014) gevraagd of er mogelijkheden bestaan om de waterhuishouding aan te passen om de peilverhoging in het ZAK mogelijk te maken. Het waterschap heeft in 2015 een studie uitgevoerd, waaruit is gebleken dat er inderdaad mogelijkheden voor zijn. In 2016 is een samenwerkingsovereenkomst getekend voor het inrichten van het gebied Westelijke Langstraat (door provincie, waterschap, gemeente en Staatsbosbeheer). Aanpalend hieraan is tussen provincie en waterschap een Realisatieovereenkomst getekend waarin het waterschap toezegt om de benodigde aanpassingen aan het watersysteem in Waalwijk uit te voeren. En de provincie zegt een bijdrage van 11 miljoen toe om deze maatregelen en de benodigde uren en onderzoeken te betalen.

Het project AWW kenmerkt zich door veel grote en kleine maatregelen in een groot gebied. In het oog springend zijn:

- wijzigen van de waterhuishouding in de Capelsche Polder, met de aanleg van watergangen, en een nieuw te bouwen gemaal;
- de bouw van een nieuw gemaal in het havengebied van Waalwijk en een opvoergemaal voor de Buitenpolder;
- oplossen van het veiligheidsprobleem als gevolg van de afgekeurde regionale kering.

Het project is een essentiële randvoorwaarde om de natuurdoelen (vernatting) van Programma Aanpak Stikstof (PAS) te kunnen realiseren in de Westelijke Langstraat. Daarom is er nauw overleg en afstemming met het project Westelijke Langstraat, dat door de provincie wordt getrokken.

Om het project uit te kunnen voeren wordt het algemeen bestuur gevraagd een krediet toe te kennen van 19 miljoen euro.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met het toekennen van een uitvoeringskrediet ter grootte van € 19 miljoen voor het project Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☐ Directieteam	06 februari 2018
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	6 maart 2018
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	25 april 2018

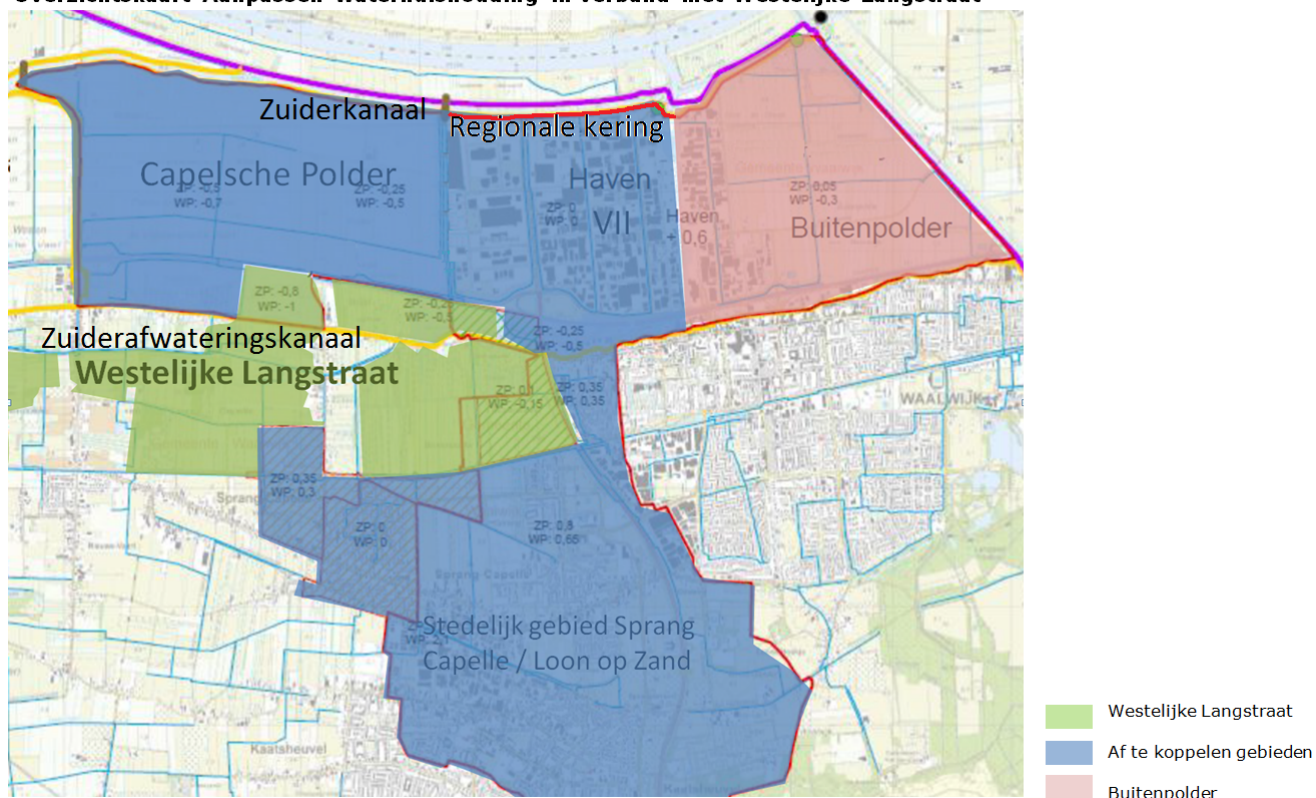
☒ Bijlage(n) bij het besluit Plan van Aanpak Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk Realisatieovereenkomst tussen WBD en Provincie Subsidiebeschikking POP3 Investeringsbesluit	16IT017972 16IT046706 18IN001036 17IT035376
-- Achtergronddocument(en)	

Aanleiding / context

De directe aanleiding voor dit project vormt het voornemen van de werkgroep Westelijke Langstraat om het peil in het Zuiderafvoerkanaal (ZAK) te verhogen. Aan het waterschap is destijds (2014) gevraagd of er mogelijkheden bestaan om de waterhuishouding aan te passen om de peilverhoging in het ZAK mogelijk te maken. Het waterschap heeft in 2015 een studie uitgevoerd, waaruit is gebleken dat er inderdaad mogelijkheden voor zijn. In 2016 is een samenwerkingsovereenkomst getekend voor het inrichten van het gebied Westelijke Langstraat (door provincie, waterschap, gemeente en Staatsbosbeheer). Aanpalend hieraan is tussen provincie en waterschap een Realisatieovereenkomst getekend waarin het waterschap toezegt om de benodigde aanpassingen aan het watersysteem in Waalwijk uit te voeren.

In dezelfde periode als bovenstaande ontwikkeling heeft de gemeente Waalwijk aangegeven dat zij de Buitenpolder willen ontwikkelen als industrieterrein. Deze polder heeft geen relatie met de Westelijke Langstraat maar ligt hydrologisch in de invloedzone van de aan te passen waterhuishouding. Daarom is een combinatie van beide zaken logisch.

Overzichtsk kaart Aanpassen waterhuishouding in verband met Westelijke Langstraat

In 2016 heeft het waterschap de toetsing van de regionale kering afgerond. Daaruit is gebleken dat de regionale kering in het projectgebied moet worden versterkt. De waterkering ligt ten zuiden van het Zuiderkanaal. Dit kanaal vormt de kern van de aanpassing van het watersysteem. Vandaar dat het logisch is om de regionale kering aan de projectscope toe te voegen.

Het project Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk kenmerkt zich door veel grote en kleine maatregelen in een groot gebied. In het oog springend zijn:

- wijzigen van de waterhuishouding in de Capelsche Polder, met de aanleg van watergangen, en een nieuw te bouwen gemaal;
- de bouw van een nieuw gemaal in het havengebied van Waalwijk;
- oplossen van het veiligheidsprobleem als gevolg van de afgekeurde regionale kering.

Het project is een essentiële randvoorwaarde om de natuurdoelen (vernatting) van Programma Aanpak Stikstof (PAS) te kunnen realiseren in de Westelijke Langstraat. De provincie Noord Brabant financiert om die reden het project Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk voor meer dan de helft. Alle maatregelen die direct verband houden met de vernatting Westelijke Langstraat worden door de provincie betaald.

Om de taken en verantwoordelijkheden vast te leggen is met de provincie een realisatieovereenkomst (ROK) getekend (deze is als bijlage toegevoegd). Binnen het waterschap is er voor gekozen om de twee projecten separaat te houden. De vernatting Westelijke Langstraat wordt voorbereid door de provincie. Met het IPM team van de Westelijke Langstraat worden vanwege de onderlinge afhankelijkheid de nodige afspraken gemaakt. De samenwerking tussen beide projecten leidt tot de realisatie van de PAS-natuurdoelstellingen in de Westelijke Langstraat in juni 2021 en de realisatie van project Aanpassen Watersysteem en –kering bij Waalwijk.

Beoogd effect

Het project voorziet in:

- het realiseren van de randvoorwaarde om de natuurdoelen in de Westelijke Langstraat te kunnen realiseren;
- het afkoppelen van de afvoer van het water uit de Buitenpolder (Waalwijk) van het sifon (van Rijkswaterstaat) onder het Drongelens kanaal;
- het beëindigen van de situatie dat water uit de Buitenpolder via gemaal Gansooijen (waterschap Aa en Maas) moet worden afgevoerd;
- het oplossen van de situatie dat de regionale kering ten noorden van haven VII (Waalwijk) niet voldoet aan de norm.

Argumenten

1.1 Afvoer van de Buiten polder in eigen Beheer

De afvoer van water uit de Buitenpolder (Waalwijk) vindt plaats via een sifon onder het Drongelens Kanaal om uiteindelijk door gemaal Gansooijen naar de Bergse Maas te worden gepompt. Het sifon is in beheer en eigendom bij Rijkswaterstaat en het gemaal Gansooijen is van waterschap Aa en Maas. Door uitvoering van het project krijgt Brabantse Delta de afvoer van de Buitenpolder in eigen beheer.

2.1 Voldoen aan afspraken met de Provincie betreffende vernatting Westelijke Langstraat

Met de provincie is een Realisatieovereenkomst afgesloten waarin het waterschap zich committeert om het watersysteem ten noorden en westen van Waalwijk aan te passen. Deze aanpassing heeft tot doel dat de betreffende gebieden niet meer via het Zuiderafwateringskanaal afwateren. Hierdoor kan het peil in het Zuiderafwateringskanaal omhoog, waarmee de essentiële randvoorwaarde is gecreëerd om de natuurdoeltypen in de Westelijke Langstraat te kunnen behalen.

2.2 Provincie draagt bij aan alle maatregelen voortvloeiend uit vernatting Westelijke Langstraat

De provincie draagt 100% van de kosten van de maatregelen en de personeelsuren die gemoeid zijn met het aanpassen van het watersysteem. Om de bijdrage van de provincie te verminderen is voor deze werkzaamheden een POP3 subsidie aangevraagd en verkregen.

3.1 Meekoppelen van afgekeurde kering in project gebied

Aangezien de werkzaamheden in het watersysteem in het gebied plaatsvinden waar ook de afgekeurde regionale kering is gelegen. En omdat dezelfde stakeholders hier een rol spelen (met name de gemeente Waalwijk) is ervoor gekozen om dit traject van afgekeurde regionale kering uit het project “aanpakken regionale keringen” te halen en deze toe te voegen aan de scope van het Aanpassen Waterhuishouding Waalwijk.

Kanttekeningen en risico's

Het Zuiderkanaal wordt ingezet als watertransport en opvangvoorziening naar het nieuwe gemaal.

Afhankelijk van het uiteindelijke ontwerp van de maatregelen zou het nodig kunnen zijn dat een deel van het kanaal gebaggerd moet worden. Uit onderzoek blijkt dat de kwaliteit van de bagger in het Zuiderkanaal klasse 3 tot klasse 4 betreft (ernstig vervuild). Hiermee loopt het project een financieel risico. Dit risico is afgeprijsd en is onderdeel van het aangevraagde krediet.

Het aanpassen van de waterhuishouding raakt vele andere initiatieven (van gemeenten, provincie, Rijkswaterstaat, IPM Westelijke Langstraat enz.) en interne en externe stakeholders. Hierdoor kan er vertraging ontstaan in het proces. Immers de langzaamste schakel bepaalt de doorlooptijd. Vooral de omgevingscomponent speelt hierbij een rol. Zo is de provincie op zoek naar ruilgronden voor Westelijke Langstraat en zal in contact treden met ondernemers die ook door ons zullen worden bezocht. Hun aanpak bepaalt mede de goodwill van deze ondernemers. Het beheersen van dit risico is bij het omgevingsmanagement belegd. Er is nauw overleg met de omgevingsmanager van het project Westelijke Langstraat en er is nauw overleg met Rijkswaterstaat en de gemeente Waalwijk.

De overdracht van assets van Rijkswaterstaat (RWS) naar het waterschap is een langlopende zaak. Het Zuiderkanaal en de westdijk van het Drongelenskanaal maken onderdeel uit van de onderhandelingen. In de aanpassing van de waterhuishouding speelt het Zuiderkanaal een centrale rol. Onderhandelingen over

beheersoverdracht kunnen de inzet van het Zuiderkanaal beïnvloeden. Overdracht is geen onderdeel van het project maar is wel een raakvlak dat gemanaged moet worden binnen het project.

Financiële dekking

Voor het project 800486 Aanpassen watersysteem en- kering bij Waalwijk is in de Kadernota 2018-2027 en in de begroting 2018 een investering van € 16,2 miljoen met een bijdrage van derden van € 10,9 miljoen opgenomen.

Oplevering	Verwachting bij kredietaanvraag	Verwachting bij Begroting 2018
Verwacht tijdstip oplevering	30-06-2021	31-12-2021

Investing	Raming bij kredietaanvraag		Raming bij begroting 2018		
	Investing	Waarvan bijdrage derden	Investing	Waarvan bijdrage derden	Onzekerheids-marge
Totaal benodigd krediet ontwikkelingsinvestering	€ 19 miljoen	€ 11,5 miljoen	€ 16,2 miljoen	€ 10,9 miljoen	20%

Kapitaallast	Raming bij kredietaanvraag
Watersysteembeheer 1 ^e volledige jaar	€ 433.000

Reguliere exploitatie	Actuele raming	Raming begroting 2018
Effect op de exploitatiekosten en/of effect op de exploitatieopbrengsten	n.v.t	n.v.t

In de Kadernota 2018-2027 is gerekend met een netto investering van € 5,3 miljoen. Bij de kredietaanvraag wordt de netto-investering verhoogd naar € 7,5 miljoen. Dit resulteert in een verhoging van de kapitaallasten met gemiddeld € 104.000,- per jaar (gedurende 30 jaar).

De verhoging van de netto investering van € 2,2 miljoen wordt deels veroorzaakt door het afprijzen van de risico's (ter grootte van € 1,8 miljoen). Daarbij heeft een bijstelling plaatsgevonden van de benodigde inzet van personeel. Tevens is de begroting van het benodigd grondaankoop naar beneden bijgesteld en is er een extra bijdrage door Rijkswaterstaat toegezegd. In totaal resulteert dit in een verhoging van € 2,2 miljoen netto investering.

In de projectlijsten bij de begroting 2018 is een bruto kosten prognose van € 16,2 miljoen met een onzekerheidsmarge van 20% opgenomen: maximale bruto kosten prognose € 19,44 miljoen.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 29 november is besloten dat de kredietvoting voor dit project blijft voorbehouden aan het algemeen bestuur.

Voorgesteld wordt een uitvoeringskrediet van € 19 miljoen beschikbaar te stellen volgens bijgaand investeringsbesluit (17IT033791).

Uitvoering

Na vaststelling van het krediet zal worden gestart met de uitvoering van conditioneringsonderzoeken. Tevens zal een adviesbureau worden gezocht die de ontwerpwerkzaamheden gaat uitvoeren.

Na vaststelling van het projectplan zal de marktbenadering plaatsvinden waarna de realisatiewerkzaamheden kunnen aanvangen.

Communicatie

Rondom het besluit in het Algemeen Bestuur zal geen separaat communicatietraject worden opgezet. De interne communicatie binnen het waterschap vindt plaats via Spraakwater. De Stuurgroep Westelijke Langstraat zal op de hoogte worden gesteld van het besluit.

Relatie met beleidsvelden**- Winnend Samenwerken in Brabant**

geen

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

De bouw van het nieuwe gemaal biedt kansen voor het benutten van warmte en koude energie. Dit zogenaamde Smart Polder concept wordt door de afdeling Beleid en Plan advies van het waterschap in samenwerking met de gemeente Waalwijk verder ontwikkeld en mogelijk toegepast binnen het nieuwe gemaal.